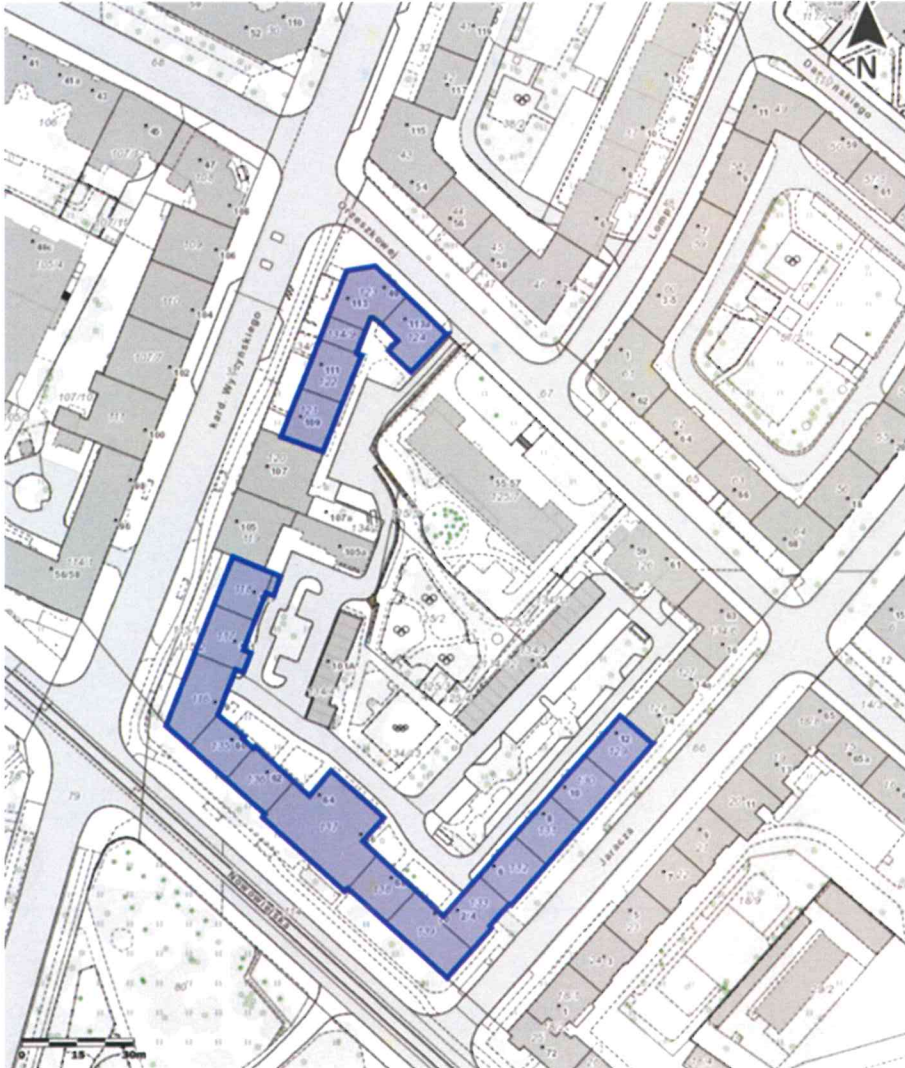
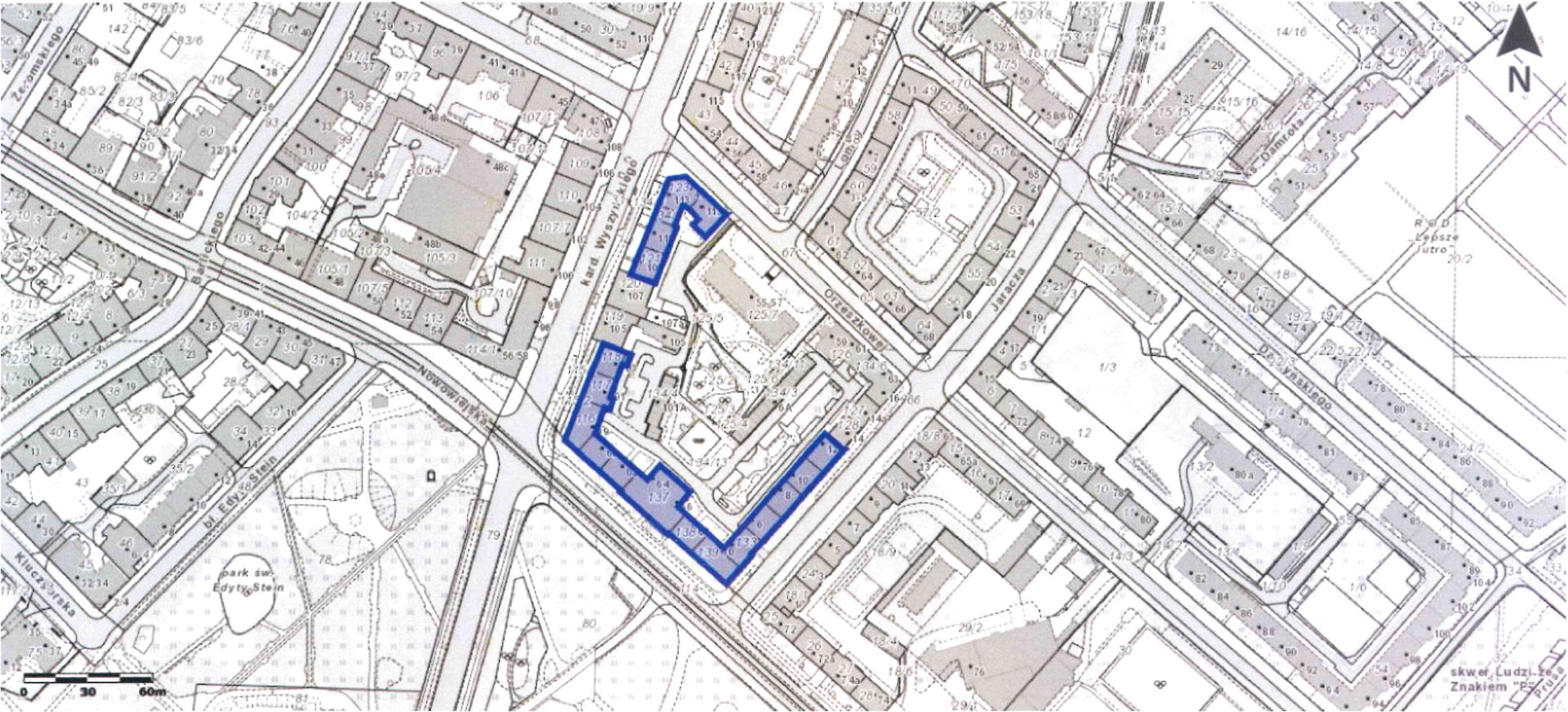

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość WROCŁAW	
1. Nazwa HISTORYCZNY ZESPÓŁ BUDOWLANY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ W KWARTALE E. ORZESZKOWEJ - S. JARACZA – NOWOWIEJSKIEJ - KARD. S. WYSZYŃSKIEGO		2. Czas powstania ok. 1956 r.			
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				4. Adres UL. E. ORZESZKOWEJ 49, UL. S. JARACZA 2/4, 6, 8, 10 i 12, UL. NOWOWIEJSKA 60,62,64,66,68 i 70, UL. KARD.S. WYSZYŃSKIEGO 99,101, 103, 109, 111, 113 i 113a działki nr 123, 133, 132, 131, 130, 129, 135, 136, 137, 138, 139, 116, 117, 118, 121, 122, 134/9, 124, AM-9, obręb Plac Grunwaldzki	
				5. Przynależność administracyjna województwo DOLNOŚLĄSKIE powiat WROCŁAW gmina WROCŁAW	
				6. Formy ochrony <u>rejestr zabytków - indywidualny:</u> nie dotyczy <u>rejestr zabytków – układ urbanistyczny:</u> nie dotyczy <u>pomnik historii:</u> nie dotyczy <u>park kulturowy:</u> nie dotyczy <u>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego:</u> Uchwała nr XXXVI/950/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 kwietnia 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z 30 kwietnia 2021 r. poz. 2142.)	
granica zespołu					

granica zespołu

8. Historia, opis i wartości Historia: Kwartal między ul.: E. Orzeszkowej, S. Jaracza, Nowowiejską oraz Kard. S. Wyszyńskiego (niem. <i>Reuter Strasse, Mittelfeld Weg, Michaelis Strasse, Adalbert Strasse</i>) zlokalizowano w obrębie osiedla Olbin we Wrocławiu, które wcielono do miasta w 1808 r. Znajduje się on na terenie historycznego układu urbanistycznego Przedmieścia Piaskowego, stanowiącego część śródmieścia. Kwartal wyodrębniony został w I dekadzie XX w., jednakże już wówczas wzdłuż obecnej ul. Nowowiejskiej istniały dwa budynki wzniesione w latach 70 XIX. Pierzeja wzdłuż ul. Wyszyńskiego i część działek przy ul. Nowowiejskiej zbudowane zostały w I dekadzie XX w. Natomiast pierzeję od ul. Jaracza - na początku lat 30 XX w. Podczas II wojny światowej zdecydowana większość zabudowy w tym kwartale uległa zniszczeniu. Obecny zespół powstał ok. 1956 r. Pierzeja od strony ul. Wyszyńskiego (dawn. <i>Józefa Wieczorka</i>) oraz Nowowiejskiej została cofnięta, poprzednią linią zabudowy. Uchowały się jedynie dwie, nie zniszczone w trakcie wojny kamienice (Wyszyńskiego 107, 109). Zabudowa wzdłuż ul. Jaracza wzniesiona została najpewniej z częściowym wykorzystaniem murów, starszych spalonych w trakcie II wojny światowej budynków. Opis: Obecna zabudowa jednolita, spójna, bez wizualnego rozróżnienia konkretnych budynków. Wszystkie pięciokondygnacyjne, za wyjątkiem zabudowy wzdłuż ul. Jaracza, (czterokondygnacyjna), podpiwniczone (w kilku budynkach obecne schrony) z użytkowym (częściowo mieszkalnym) poddaszem. Budynki powstały w tradycyjnej technice, murowane cegłą, otynkowane, kryte dachami dwuspadowymi o ceramicznej dachówce, w kalenicowym układzie, z niedużymi lukarnami pokrytymi blachą, zamkniętymi łukami odcinkowymi. Na elewacjach frontowych widoczny jest cokół, fryz ponad partią przyziemia (jedynie wzdłuż ul. Jaracza występuje gzyms kordonowy zamiast niego), gzyms kordonowy ponad IV kondygnacją a także gzyms koronujący. Natomiast w partiach przyziemia występują bonie pasowe, a ponad drzwiami, w części balkonów i niektórych okien gzymsy odcinkowe. Na poziomie III i IV kondygnacji zastosowano dekoracyjne balkony portfenetr z metaloplastycznymi balustradami. W pierzei od strony ul. Nowowiejskiej w partii przyziemia w centrum, wprowadzono parterowy pawilon, o szerokości ośmiu osi okiennych, z oknami zamkniętymi półkolistymi łukami, a na jego dachu usytuowano taras ze zdobioną balustradą. Wejścia do poszczególnych klatek schodowych umiejscowione są od strony podwórza, na które prowadzą dwie, duże znajdujące się na jednej osi bramy, przywołujące formą kształt serliany (trójosiowe, z centralną częścią przejazdową oraz bocznymi - pieszymi), zamknięte zdobionymi, ażurowymi, metaloplastycznymi kratami. Elewacje podwórzowe wejść do klatek schodowych podkreślono prostymi, tynkowymi portalami, zaś ich osie okienne schodkowym obramieniem, okna przesunięto w pionie o pół kondygnacji, ustalając rytm całości elewacji. Na tylnych elewacjach również widoczny jest gzyms kordonowy oraz gzyms koronujący ponad partią przyziemia. Wartości: Kwartal prezentuje modelowy przykład zespołu mieszkaniowego I. 50-tych XX w., ponadto znajduje się na terenie historycznego układu urbanistycznego Przedmieścia Piaskowego. W związku z powyższym należy uznać, że posiada zarówno wartości historyczne jak i zabytkowe. Źródła: 1. <i>Die Neubauten in Breslau auf alter und neuer Baustelle von 1871 bis 1910 - Breslau 1911,</i> 2. <i>Plan der Hauptstadt Breslau - Breslau 1934,</i> 3. archiwalne fotografie, polska.org.pl, polska.eu, 4. <i>Cafe morze budowania. Wroclawska architektura 1956- 1970.</i> Agata Gabiś, Wrocław 2018,	9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji Stan zachowania: dobry Postulaty dotyczące konserwacji: • utrzymanie obiektu w jego zasadniczej formie i kompozycji wraz gabarytami, kształtem i rozmiarami otworów okiennych i drzwiowych, • utrzymanie kształtu i geometrii dachów, usunięcie wtórnych przekształceń, zachowanie historycznego rodzaju pokrycia dachowego, • utrzymanie historycznych podziałów oraz wystroju i artykulacji elewacji, • zachowanie oraz poddanie renowacji oryginalnych detali metaloplastycznych – balustrad balkonów oraz bram wjazdowych, • prowadzenie bieżących remontów, prac konserwatorskich i restauratorskich z uwzględnieniem uwarunkowań konserwatorskich. Ilość załączników: 2	
	10. wykonanie karty (autor, data i podpis) Antonina Tarka, 25.06.2025 r. <i>Antonina Tarka</i> AUTORSKIE PRAWA MAJĄTKOWE NALEŻĄ DO GMINY WROCŁAW	11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków) * dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

1. Miejscowość	Wrocław	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres HISTORYCZNY ZESPÓŁ BUDOWLANY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ W KWARTALE E. ORZESZKOWEJ - S. JARACZA – NOWOWIEJSKIEJ - KARD. S. WYSZYŃSKIEGO UL. E. ORZESZKOWEJ 49, UL. S. JARACZA 2/4, 6, 8, 10 i 12, UL. NOWOWIEJSKA 60,62,64,66,68 i 70, UL. KARD.S. WYSZYŃSKIEGO 99,101, 103, 109, 111, 113 i 113a działki nr 123, 133, 132, 131, 130, 129, 135, 136, 137, 138, 139, 116, 117, 118, 121, 122, 134/9, 124, AM-9, obręb Plac Grunwaldzki	6. Zawartość załącznika Mapa podkładowa: dane SIP, WMS ZGKiKM - EGiB, BDOT500.
2. Gmina	Wrocław		
3. Powiat	Wrocław		
4. Województwo	dolnośląskie		

1. Miejscowość	Wrocław	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres HISTORYCZNY ZESPÓŁ BUDOWLANY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ W KWARTALE E. ORZESZKOWEJ - S. JARACZA – NOWOWIEJSKIEJ - KARD. S. WYSZYŃSKIEGO UL. E. ORZESZKOWEJ 49, UL. S. JARACZA 2/4, 6, 8, 10 i 12, UL. NOWOWIEJSKA 60,62,64,66,68 i 70, UL. KARD.S. WYSZYŃSKIEGO 99,101, 103, 109, 111, 113 i 113a działki nr 123, 133, 132, 131, 130, 129, 135, 136, 137, 138, 139, 116, 117, 118, 121, 122, 134/9, 124, AM-9, obręb Plac Grunwaldzki	6. Zawartość załącznika Dokumentacja fotograficzna z wizji lokalnej z dnia 03.06.2025 r.
2. Gmina	Wrocław		
3. Powiat	Wrocław		
4. Województwo	dolnośląskie		

widok ze skrzyżowania ul. Nowowiejskiej 60-62 (po prawej) z ul. Wyszyńskiego 99-103 (po lewej)

pierzeja od strony ul. Nowowiejskiej 64- 66
- widok na parterowy pawilon

widok od podwórza – ul. Jaracza 6

widok od podwórza – ul. Wyszyńskiego 99 -
101 – widok na bramę wjazdową i klatki
schodowe

widok od podwórza, wejście do klatki
schodowej – ul. Jaracza 10

widok od podwórza, wejścia do klatek schodowych
– ul. Wyszyńskiego 111-113

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)
Antonina Tarka, 25.06.2025 r.

Antonina Tarka